

DE BIBBUS

Handleiding voor een
zelfstandige klasrondleiding
in de bibliotheek

HET PREDIKHEREN
MECHELEN

Inleiding

Dit is een handleiding voor een **zelfstandige klasrondleiding** in Bibliotheek Mechelen – Het Predikheren. In deze handleiding vind je een werkvorm, tips en suggesties. Hiermee kan een leerkracht van het secundair onderwijs aan de slag om zelf een rondleiding in de bib te organiseren en uit te voeren.

In deze handleiding vind je **één uitgewerkte werkvorm**. Dit product heet *De BibBus* en is gebruiksklaar (zelf af te drukken). Je vindt ook verschillende **tips** om dit product flexibel aan te passen op maat van jouw doel, doelgroep en/of duur van je klasrondleiding.

Tenslotte bieden we **inspirerende suggesties** om zelf een werkvorm uit te proberen. Zowel in de klas als in de bibliotheek.

Motivatie

De bibliotheek en het onderwijs zijn logische partners. Met deze handleiding breiden we de reeds bestaande samenwerking binnen het **secundair onderwijs** uit. Concreet heeft deze handleiding een dubbel doel:

- Een **kennismaking** met de bib voor zowel leerlingen als leerkrachten
- Een versterking van de **informatievaardigheden** van leerlingen inzake klasopdrachten die verbonden zijn aan de dienstverlening van de bib

Leerplan

De werkvorm, tips en suggesties in deze handleiding zijn verbonden aan de bevordering van de 16 sleutelcompetenties die de basis vormen van de algemene eindtermen. Voornamelijk mikt deze handleiding op de sleutelcompetentie 'Leercompetenties' en volgende vaardigheden:

- onderzoekscompetenties
- innovatiedenken en creativiteit
- probleemoplossend en kritisch denken
- systeembenken
- informatieverwerking
- samen werken

Werkvorm *De BibBus*

Wat?

De BibBus is een **informatieve** en **participatieve** rondleiding in de bibliotheek:

- voor een klasgroep van gemiddelde grootte,
- begeleid door min. 1 volwassene.

Tijdens de rondleiding wandelen leerlingen doorheen de bibliotheek, samen met de leerkracht. Zo voltooien zij een ritje op de 'BibBus':

- De leerkracht is de 'buschauffeur'.
- De leerlingen zijn de 'buspassagiers'.
- Bepaalde plekken in de bib zijn 'bushaltes'. Hier wordt telkens:
 - een weetje over de bib gedeeld en
 - een speelse opdracht uitgevoerd

Hoe?

Alleen de leerkracht weet op voorhand waar de **bushaltes** zijn. De leerkracht heeft een plattegrond van de bibliotheek met aanduiding van de bushaltes. De leerkracht kent ook de start- en eindhalte van de rondleiding.

Voorafgaandelijk aan de start van de rondleiding, deelt de leerkracht **buskaartjes** uit. Elke leerling krijgt één of meerdere buskaartjes. Elk buskaartje is verbonden aan een halte tijdens de busrit.

Wanneer de klasgroep aankomt bij een bushalte, signaleert de leerkracht dit aan de klasgroep. Hier wordt de wandeling even gepauzeerd voor **een interactief moment**. De leerkracht vertelt aan welke halte men staat, waarop de leerlingen checken of één van hun buskaartjes verbonden is aan deze halte.

De leerling wiens buskaartje te maken heeft met de huidige halte, krijgt dan het woord. Hij/zij vindt op het buskaartje een **weetje over de bib** om voor te lezen en een **speelse opdracht** om uit te voeren met de klasgroep. Eenmaal een buskaartje is afgehandeld, vertrekt de bus richting de volgende/laatste bushalte.

Vorbereiding

1. De leerkracht maakt de busrit op voorhand

Lees deze handleiding aandachtig en lees op voorhand alle info en opdrachten van elke halte. Selecteer de benodigde buskaartjes en stel zo je busrit samen. Je drukt zelf de plattegrond en buskaartjes af. Duid je relevante haltes aan op de plattegrond en knip de benodigde buskaartjes.

Belangrijk:

Op de plattegrond zie je alle haltes. **Blauwe haltes** zijn noodzakelijke weetjes over de werking van de bib. **Roze haltes** zijn boeiende extraatjes. Een busrit met alle haltes duurt ongeveer 50 minuten.

De **starthalte** is standaard buiten aan de inleverbus (halte 1). Bij regenweer is de starthalte binnen in Pandgang Oost (halte 0). De **eindhalte** is standaard op de 2^e verdieping aan de collectie 14+ (halte 27).

Tip: Aan de starthalte kan je kaartjes uitdelen en instructies geven. Je kan dit ook al doen in de klas. Speelser maken? Laat de leerlingen kaartjes ruilen met elkaar voorafgaand de start van de rondleiding. Spannender maken? Plaats de kaartjes in een verzegelde enveloppe met het haltenummer op en deel ze uit. Zo blijft het een verrassing!

Tip: Ben je met 2 klasgroepen (elk met een aparte begeleider)? Wissel dan hun start- en eindhaltes om. Elke groep volgt zo dezelfde route, maar in de tegenovergestelde richting.

Tip: Wanneer een halte is afgehandeld, heeft de leerling het buskaartje niet meer nodig voor het vervolg van de busrit. Verzamel elk gebruikt buskaartje of vraag de leerlingen om het bij te houden voor een opvolgende activiteit in de klas.

Tip: Je kan zelfgemaakte haltes toevoegen aan de busrit. Daarom vind je ook een blanco buskaartje om in te vullen. Hierbij kan je halt houden voor info en/of een opdracht bij collectie die aansluit bij de studierichting of leefwereld van de leerlingen. Breng dit zelf in kaart door zelf de bib te bezoeken en relevante collectie te lokaliseren.

Tip: Enkel voor klassen uit de 1^e graad: vraag aan de balie in de jeugdbib naar de [spaarkarten voor bibbezoekers van 0 – 12+](#) . Per bezoek krijg je een stempel. Met een volle spaarkart kan je dingen winnen!

2. De leerkracht boekt online een bezoekmoment

Om elke zelfstandige rondleiding tijd en ruimte te geven - samen met andere bezoekers en activiteiten in de bib -, werken we met een online boekingsstelsel. Er is een beperkt aantal bezoekmomenten.

Ga naar de URL en check welke bezoekmomenten vrij zijn. Boek je geschikte bezoekmoment. Je kan je boeking zelf wijzigen of annuleren.

Belangrijk:

De bezoekmomenten vinden enkel plaats **tijdens de openingsuren** van de bib. Er zijn 2 bezoekmomenten per dag:

- In de voormiddag tussen 10u30 en 13u
- In de namiddag tussen 13u en 16u30

Het **starttijdstip is indicatief**. Je kiest zelf wanneer je klasgroep start. Het eindtijdstip is wel belangrijk om in het oog te houden.

Je kan met **max. 2 klasgroepen** van gemiddelde grootte verschijnen om 1 bezoekmoment te gebruiken. Elke klasgroep is altijd voorzien van een aparte begeleider.

3. Hou het simpel

Deze handleiding probeert leerkrachten te helpen om **zelfredzaam** te zijn. Organiseer je klasrondleiding best zo simpel mogelijk met duidelijke afspraken met de leerlingen. In principe verloopt je klasrondleiding vlot en zelfstandig, zonder assistentie van het bibliotheekpersoneel. Zo kunnen we je onze **basisdienstverlening** garanderen.

Belangrijk:

Hou altijd rekening met andere bezoekers en andere activiteiten in de bib.

Laat **overtollige bagage op school**. Neem geen rugzakken of boekentassen mee. Je kan ze niet achterlaten aan de balie.

Er is een **beperkt aantal kapstokken** voor jassen op het gelijkvloers (zonder toezicht). Verwijder alle dure of gevoelige eigendommen.

Kom naar de bibliotheek met de bus, wagen, fiets of te voet: check <https://hetpredikheren.mechelen.be/bereikbaarheid>

Suggesties

Organiseer de BibBus in het kader van een taalvak.

Tijdens de BibBus lezen leerlingen buskaartjes met info en opdrachten. Zo krijgen leerlingen in het vak Nederlands een oefenkans om korte, simpele spreekbeurtjes te geven. Of als uitdaging voor een niet-Nederlandstalig taalvak: laat leerlingen de buskaartjes ter plekke of ervoor/erna in de klas vertalen. Ook leidt deze werkvorm toe naar een lidmaatschap tot de bib om literatuur te beleven en te analyseren, wat elk taalvak beoogt.

Sleutelcompetentie: Nederlands of Andere Talen

- Oefenkans voor verzorgd, passend en algemeen verstaanbaar Nederlands
- Strategieën leren inzetten om de communicatie te optimaliseren, zoals voorkennis inzetten, tekstverbanden herkennen of de betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context.
- Verhoogde toegankelijkheid inzake literatuurbeleving en literaire analyse

Experimenteer met klasopdrachten op basis van de BibBus

Soms krijgen leerlingen een boekbespreking als opdracht. Thuis of in de klas krijgen ze vaak te horen: “Ga naar de bib en leen een boek”. Maar zonder ‘bib-skills’, leidt dit tot laattijdige uitlening (“Ik zoek een boek voor mijn boekbespreking die volgende week klaar moet zijn”) en/of inlevering (“Het boek is nog niet uit en ik heb het nodig voor school”). Met de impact van de BibBus proberen we deze situaties te verminderen.

Daarom kan je bijvoorbeeld na de BibBus een BibBoekBespreking (BBB) maken ([zie kader](#)). Hierin wordt erkend dat een boekbespreking meer betekent dan het lezen alleen. Je moet het boek ook nog praktisch vinden/reserveren, uitlenen, lezen en inleveren. Overigens is deze formule ook toepasbaar op andere items: bv. graphic novels, (anderstalige) strips, audioboeken, e-boeken, ...

Sleutelcompetentie: Leercompetenties

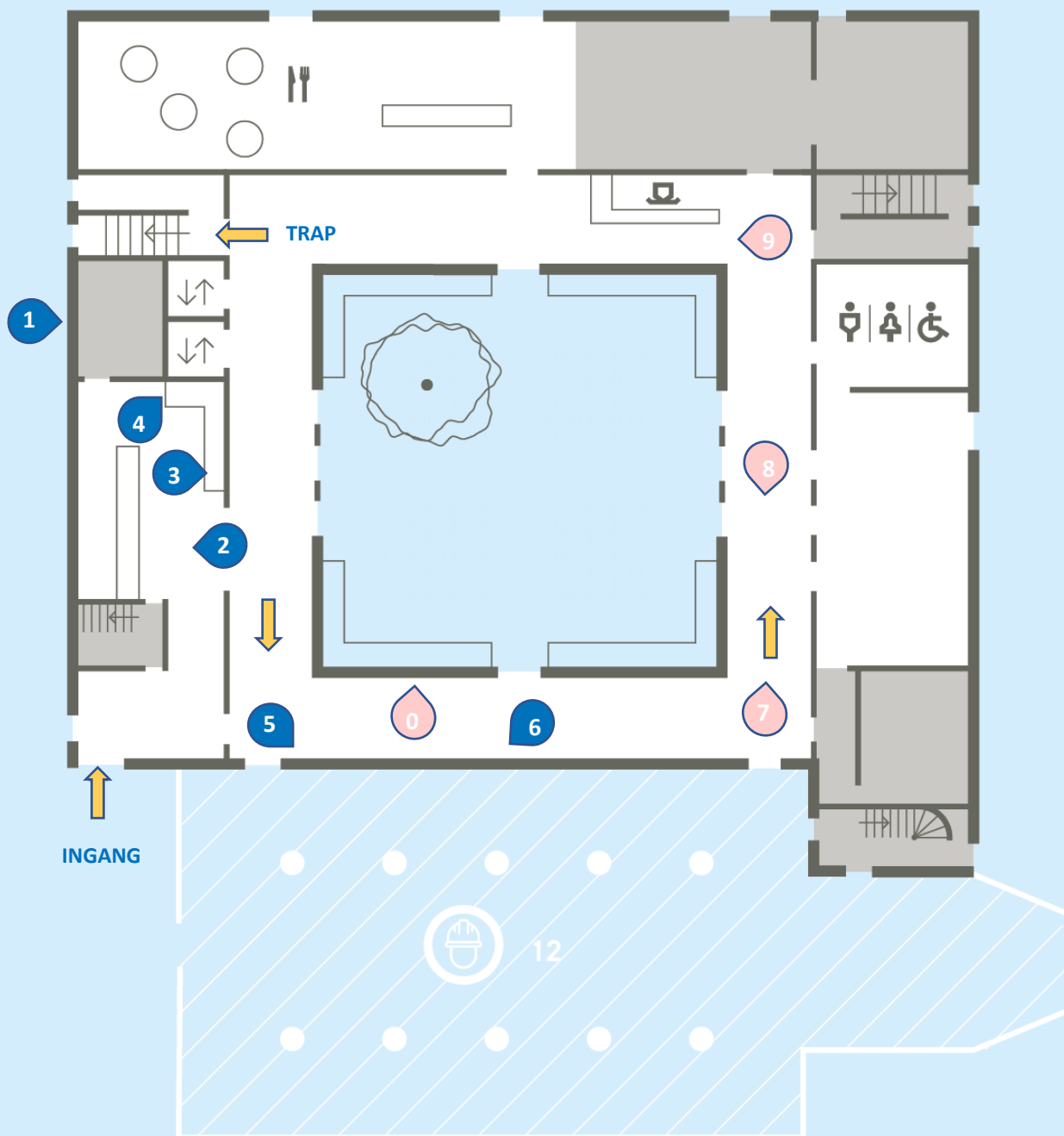
- een (onderzoeks-)probleem (v)erkennen en een antwoord of oplossing zoeken gebruikmakend van geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools.

Opdracht: je krijgt 6-8 weken om een BBB te maken en in te leveren:

- Week 1: maak een top 3 van je **voorkeursboeken**
 - Check de leeslijst van je leerkracht en lees de vragenlijst inzake je boekbespreking.
 - Gebruik de online zoekcatalogus van de bib
- Week 2: check de **beschikbaarheid** van je boeken:
 - *Aanwezig*: ga naar de bib en verzamel je top 3
 - *Uitgeleend* of in het *Depot*: ga/bel naar de bib om ze te reserveren
 - Kies het boeiendste boek uit je top 3 en leen het uit
 - Gebruik het papiertje met de inleverdatum als bladwijzer en zet een alarmherinnering in je smartphone.
 - Start met lezen, op je eigen tempo.
- Week 3 - 4: **Lees** het boek rustig uit. Geniet!
- Week 5: Ga/bel naar de bib en **verleng** je uitleentermijn met 4 weken
 - Lees de vragenlijst inzake je boekbespreking.
 - Herlees delen van het boek in verband met die vragen en **beantwoord de vragen**.
- Week 6-8: **Klaar!** Lever je boekbespreking én je boek tijdig in.

Plattegrond van het gelijkvloers

Bushaltes 0 - 9

Plattegrond van de 1e verdieping

Bushaltes 10 - 17

Plattegrond van de 2e verdieping

Bushaltes 18 – 25

Plattegrond van de 3e verdieping (mezzanine)

Bushaltes 26 – 30

Gelijkvloers: buskaartjes voor Haltes 0 – 5

Welkom in Het Predikheren. Deze naam verwijst naar de tijd toen dit gebouw nog een klooster was vol met predikende heren. Hier woonden immers paters die vaak preken gaven over God.

Opdracht: Zeg al biddend: “Hang je jas aan de kapstok & neem je dure dingen mee. Zet je gsm op ‘stil’ en ga nog snel naar de wc!”

Je kan je items terugbrengen via de inleverbus. De inleverbus vind je buiten aan de zijkant van het gebouw en is altijd open. Op de inleverbus staat het stappenplan over hoe het werkt.

Opdracht: Spring met je groep samen omhoog en kijk binnen door het raam naast de inleverbus. Alle voeten gelijktijdig van de grond!

Wist je dat een lidmaatschap tot 18 jaar gratis is? Je identiteitskaart is je bibliotheekkaart en deze is voor 12 maanden geldig! Je kan online lid worden of hier aan de inkombalie.

Opdracht: Check de vervaldatum van identiteitskaarten van je medeleerlingen en vind de kaart die nog het minst houdbaar is!

Hier vind je op de zitbank de ‘Sprinter’-boeken. Sprinters zijn populaire, nieuwe boeken die veel mensen willen lezen. Daarom kan je ze maar kort uitlenen en max. 1 sprinter per persoon.

Opdracht: Kies een bladzijde van een Sprinter naar keuze en lees de tekst luidop, zo snel als mogelijk! Ga daarna naar de 1^e verdieping.

Je kan je items tijdens de openingsuren ook binnen terugbrengen in de zwarte inleverkasten. Je zet een uitgeleend item in de kast en het wordt automatisch van je account gehaald.

Opdracht: Check het inkijkexemplaar van het boek ‘Het Predikheren’ en vind een foto van de oude, vervallen gangen van dit gebouw.

Je kan items online reserveren. Dat betekent dat jij op de wachtlijst staat om dit boek uit te lenen. Vanaf het ingeleverd wordt, krijg je een bericht om het op te halen in te bib.

Opdracht: Onderzoek - in de kast met gereserveerde items - hoe ze gesorteerd staan en duid aan waar jouw reservatie zou te vinden zijn.

Gelijkvloers: buskaartjes voor Haltes 6 – 9

6

In deze gang vind je boeken over Mechelen en aardrijkskunde. Ook voor reisgidsen en reisverhalen kan je hier terecht. Op het einde van de gang vind je tafels, waar je een zelf meegebrachte maaltijd kan eten.

Opdracht: Zoek een reisgids met de bestemming van je droomvakantie

7

De bib is meer dan dingen uitlenen. Je kan er nieuwe skills leren via workshops of ervaringen opdoen over iets ongekend. Elke 2 maanden vind je het programma online en in de brochure.

Opdracht: Bedenk welke activiteit jij graag zou doen in een bib. Zoek tijdens de rondleiding een brochure en check of er zoiets gepland staat

8

Deze grafstenen vond men in de binnentuin en rond het gebouw. Ze werden naar hier verplaatst, zonder dode mensen. Ook trof men 11 gemummificeerde katten aan, ingemetseld in de muren.

Opdracht: Fotografeer 11 leerlingen die elk een katmummie nadoen, ingemetseld in een muur.

9

In Barbib iets kopen om te eten of te drinken? Je kan plaatsnemen aan de tafeltjes in deze gang of een plekje zoeken in de binnentuin. Daar mag je ook zitten zonder iets te kopen.

Opdracht: Ga naar de binnentuin en draai enkele keren 360° rond. Wijs na je draaibeweging naar de ingang van het gebouw.

1e verdieping: buskaartjes voor Haltes 10 - 15

10

Welkom op de 1^e verdieping! Bovenaan de trap zie je gezelschapsspelen. Er zijn meer dan 120 moderne bordspelen in de collectie, voor jong en oud. Perfect om eens thuis uit te proberen!

Opdracht: Check op de doos welk spel te spelen met de meeste spelers

11

Vanaf deze zone vind je boeken met verhalen (fictie). Elk boek heeft op de zijkant telkens de 1^e vier letters van de familienaam van de schrijver. Ook zie je op de zijkant soms een genre-icoon.

Opdracht: Vind in zone 1 een boek van een schrijver wiens familienaam begint met dezelfde letter als die van jou. In een leuk genre!

12

Opgelet! Je stapt nu een rustige ruimte binnen. Hier kan je studeren of werken in stilte. Vroeger was deze gang de bibliotheek van het klooster. Nu is het een studieruimte.

Opdracht: Wandel in stilte doorheen de hele gang, zonder één woord te zeggen. Kijk rond. Of houd je adem in totdat je uit de gang bent!

13

In de hoge kasten vind je allemaal spannende verhalen, genaamd 'thrillers'. Vaak zijn het detectiveverhalen of verhalen met soms gewelddadige horror-elementen. Deze zijn heel populair.

Opdracht: Vind een boek met een titel of een tekening op de voorkant die jij het meest eng vindt! Zet het boek daarna terug op zijn plaats!

14

Je kan hier terecht voor verhalen in het Duits, Engels, Frans, Spaans, Italiaans, Russisch en Zweeds. Op de 2^e verdieping vind je in het Taalpunt nog veel meer talen. Ooit al eens een strip gelezen in een andere taal?

Opdracht: Vertaal het woord 'bibliotheek' in zoveel mogelijk talen!

15

Kijk eens naar de vensterbanken: daar zie je namen en data, ingekerfd door soldaten van oude en recente oorlogen. Overal in het gebouw vind je zulke resten, in stenen en in houten balken.

Opdracht: Vind een naam en datum van een soldaat. Welke laatste boodschap zou jij inkerfen, vooraleer je naar het slagveld gaat?

1e verdieping: buskaartjes voor Haltes 16 - 17

16

Met deze computer kan je uitlenen en verlengen: max. 15 items uitlenen voor 4 weken. Nog niet klaar? Verleng dan: € 0,10 per item. Je betaalt € 0,30 boete per item als je te laat binnenbrengt!

Opdracht: Stel dat je 15 items hebt uitgeleend. En je hebt ze allemaal 1x verlengd. Maar je bracht alles te laat binnen. Hoeveel betaal je?

17

Deze gang is een rustige zone. Hier lezen we samen. Hier kan je alle Belgische kranten lezen en meer dan 100 tijdschriften, zomaar gratis! Ga hierna naar de 2^e verdieping.

Opdracht: Vind een tijdschrift dat je boeiend vindt. Lees het nummer op het hout onder het tijdschrift. Open de schuif met dat nummer.

2e verdieping: buskaartjes voor Haltes 18 - 23

18

Welkom op de 2^e verdieping! Heb je de krokodil gezien? Alle items die je na de krokodil tegenkomt, behoren tot de non-fictie: boordevol informatie, knappe afbeeldingen en unieke muziek.

Opdracht: Zijkanten zijn leuk! Zoek een kastnummer op de zijkant van een kast. En zoek een rubrieknummer op de zijkant van een boek!

19

Ben je lid? Dan kan je via de werkcomputers van de bib documenten afdrukken en kopiëren. Je betaalt achteraf: € 0,15 per pagina in zwart/wit en € 0,35 in kleur. Inscannen is gratis. Opgelet: je hebt hiervoor je identiteitskaart nodig.

Opdracht: Waar is de printer en waar steek je de identiteitskaart in?

20

Wil je surfen op internet, huiswerk online maken of wat YouTube-video's checken? Elk lid kan elke dag 2u gebruik maken van deze werkcomputers. Na 2 uur reset de computer zichzelf!

Opdracht: Gebruik het wifi-netwerk van Het Predikheren en surf naar de website van de bibliotheek. Open de pagina: 'Digitaal aanbod'

21

Om een taal te leren, moet je bij het Taalpunt zijn. Van simpele verhalen tot complexe grammatica, iedereen kan hier talen oefenen. Ken je de 'Wablief't'-krant al?

Opdracht: Zoek bij de prentenboeken voor kinderen naar eenzelfde verhaal dat in 2 talen geschreven staat. Lees dezelfde zin in 2 talen.

22

Creatief gerief, dat vind je hier. Zelf kledij knutselen, naaien, knippen en plakken? Ontdek op deze hoek de grootste retro-collectie aan bruikbare naaipatronen, van heden tot verleden!

Opdracht: Doe een modeboek open en toon aan elkaar de meest gekke outfit die je kan vinden!

23

Vóór dat er Netflix en Spotify was, keek men video's via DVD's en luisterde men muziek via CD's. Toch vind je niet alles online met goede kwaliteit of ondertitels. Dat vind je wel hier!

Opdracht: Bij de cd's met popmuziek vind je boeken over de muziekgeschiedenis. Zoek een verwijzing naar jouw favoriete genre!

2e verdieping: buskaartjes voor Haltes 24 – 25

24

Naast Jommeke & Kiekeboe bestaan er nog veel meer andere stripreeksen, met de knapste tekeningen en verhalen. Bovendien vind je hier ook 'graphic novels', ideaal als boekbespreking.

Opdracht: Zoek de - volgens jou - coolste stripcover en blader doorheen de strip. Zet deze daarna terug op zijn plaats.

25

Welkom in de eerste discotheek van Europa! Bibliotheek Mechelen was de eerste Europese bib ooit waar je vinylmuziekplaten (= 'disc') kon uitlenen. Vandaar 'discotheek'!

Opdracht: Kies samen één langspeelplaat en speel zachtjes het eerste liedje af met de platenspeler! Zet de LP daarna terug op zijn plaats.

3e verdieping: buskaartjes voor Haltes 26 - 30

26

Dit is de 'hot spot' voor jongeren om rustig te genieten van boeken voor Young Adults. Online ontdek je e-boeken en audioboeken in de Cloudlibrary. Lekker lezen aan de ramen!

Opdracht: Zoek een boek dat jij echt aanraadt voor andere lezers en geef het een speciaal plekje op de toontafel.

27

Bij deze collectie voor 14+ mogen manga's niet ontbreken. Van grappige reeksen zoals 'One Punch Man' tot het razend spannende 'Death Note': zalig! Opgelet: check de leesrichting!

Opdracht: Gebruik de zoekcomputer om manga's voor jongeren op te lijsten aan de hand van de zoekparameter 'Leeftijd'

28

Welkom bij de jeugdcollectie 12+. In de hoek vind je non-fictie op maat van kinderen en jongeren, handig voor spreekbeurten. In de gang vind je fantastische verhalen voor een jonger publiek.

Opdracht: Zoek in de non-fictie-ruimte hoek het overzichtsbord met alle onderwerpen. Welk onderwerp vind je het minst interessant?

29

Op de 2^e verdieping vind je de jeugdbib. Kinderen jonger dan 14 jaar vinden hier alles dicht bij elkaar: fictie, nonfictie, voorleesverhalen, strips, cd's, dvd's, spelletjes, en nog veel meer!

Opdracht: De jeugdbib zit vol met dieren! Kijk rond en probeer alle dieren te vinden die verstopt zitten in de jeugdbib.

30

Elke zondag komen kinderen vanaf 3 jaar hier luisteren naar voorgelezen verhalen. Deze plek heet daarom het Theatertje. Ook kan iedereen hier rustig wat strips of boeken lezen. Gezellig!

Opdracht: Kies iemand die hier graag enkele zinnen wil voorlezen aan de groep. Hij/zij kiest zelf een geschikt verhaal/pagina uit de kast.

Alle info over dit aanbod vind je op:

mechelen.bibliotheek.be/voor-leerkrachten-12Plus

Bezoekmoment boeken?

Klik [hier](#)

HET PREDIKHEREN
MECHELEN